

Õesti:ma rahwa

K a l e n d e r,

ehk

L ä h t = N a m a s

I 8 3 3

Alasta peäle, parrast meie
Jesanda Jesusse Kristusse
sündimist.

Sel Alastal on 365 Päwa.

Talliõnas,
trükkitud Lindworsi Kirjadega.

Märkide selletaminne.

Moor = fu.

Esimeenne werend.

Täis = fu.

Wiimne werend.

p. pärrast.

p. l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

P. Pühha.

Der Druck wird gestattet.

Dorpat, den 30. September 1832.

(L. S.)

Moriz von Engelhardt,
Censor.

Sündind asja aiaarto.

Lomissfest tännini	5782 aast.
Kristusse sündimissfest tännini .	1833 —
Et Peterpurri liina ehhitama hakkati	130 —
Et meie Ma Wenne-rigi wals litsusse alla sai	123 —
Et suurtkoli Tartus asutatati	31 —
Et usi rougid hakkati pannema	30 —
Et Prantsus Wenne-maale tulli ja Moskwa arapõs letas	21 —
Et Tallinna-maal priust kulus- tati	16 —
Et Ria-maal priust kulusutati	13 —
Et Keiser Nikolai wallitse- semas on	8 —

Joulo ja Bastla-päwa wahhel on 7 Näd-
dalat ja 1 Pääw.

Januarius.

Neäri-Ku.

Kristusse ümberleikamisest. Luf. 2, 21.

1 Pühhap.	Neäri Pääw.	Mita Jum.
2 Esmasp.	Abel, Set	 1, 15 e. e.
3 Teisep.	Enok	
4 Keßnäd.	Methusalem	Snur külm
5 Neljasp.	Simon	ja selge
6 Rede.	3 Kunni P.	
7 Laupääw.	Julianus	taewas.

Jesuss 12 aastat wanna. Luf. 2, 41.

8 Pühhap.	1 P. p. 3. K. P.	 11, 44 p. e.
9 Esmasp.	Peatus	
10 Teisip.	Paawli P.	Tormised
11 Keßnäd.	Ewraim	ja
12 Neljasp.	Rein	tuisofed
13 Rede.	Hilarius	
14 Laupääw.	Robert	ilmad.

Pulmad Rana Linnaß. Joann. 2, 1.

15 Pühhap.	2 P. p. 3. K. P.	Ränge külm
16 Esmasp.	Risbert	ja

Set Kuul on 31 Päwa.

17 Teisip.	Tönnisse P.	 2, 16 p. e.
18 Keßnäd.	Urel	
19 Neljasp.	Sara	selged päwad.
20 Rede.	Waab. Seb.	
21 Laupääw.	Neto	Lund.

Pealikkust Kapernauma Linnaß.		Matt. 8, 1.
22 Pühhap.	3 P. p. 3. K. P.	Pehmed
23 Esmasp.	Lotta	 8, 25 p. e.
24 Teisip.	Madalena	
25 Keßnäd.	Paaw. Umberp.	ilmad andwad
26 Neljasp.	Polikarpus	weel paho
27 Rede.	Krisostom.	lund.
28 Laupääw.	Karel	Tuulised lum:

Wina; Mäest. Matt. 20, 1.

29 Pühhap.	9 P. e. Kr. üll. P.	mesaofed
30 Esmasp.	Udelgund	 3, 8 p. e.
31 Teisip.	Ann	ilmad.

12nemal selle ku päwal touseb päike kello 8 ning ühhe pole tundi, lähkääb alla kello 3 ning ühhe pole tundi. Pääw on pirk 7 tundi, ja ö 17 tundi.

Webruarius.

Küünla-Ku.

1 Keskäd.	Priigitta	Taewas on
2 Neljasp.	Küünla P.	wägga
3 Rede.	Hanna	
4 Laupääd.	Weronika	selge ja

Küüwi Mõhest. Luf. 8, 4.

5 Pühhap.	8 P. e. Kr. üll. P.	külm
6 Esmasp.	Dorkenne	
7 Teisp.	Rikard	 7, 13 p. e.
8 Keskäd.	Salomon	
9 Neljasp.	Upolonia	lähhäb kan:
10 Rede.	Edo	
11 Laupääd.	Elwina	gemaks.

Kristusse kannataminne. Luf. 18, 31.

12 Pühhap.	Paasto P.	Tormised
13 Esmasp.	Penigna	päwad.
14 Teisp.	Wastla P.	
15 Neljasp.	Tuhka P.	 3, 5 p. e.
16 Keskäd.	Juliana	
17 Rede.	Konstantin	Külmad
18 Laupääd.	Konfordia	pahhad ilmad.

Sel Kuul on 28 Päwa.

Kristusse kiusatusfest. Matt. 4, 1.

19 Pühhap.	1 P. Paastus	Simon Ap.
20 Esmasp.	Eigarius	Niiske ja
21 Teisp.	Jesaias	uddune.
22 Keskäd.	Peetri P.	 6, 37 e. e.
23 Neljasp.	Mina	
24 Rede.	Maddise P.	Lummesaddo
25 Laupääd.	Wiktorius	ja sulla

Kananea Raesest. Matt. 15, 21.

26 Pühhap.	2 P. Paastus	tulleb.
27 Esmasp.	Leander	
28 Teisp.	Iustus	Head ilmad.

16nemal selle ku päwal touseb päike kello 7, lähhäb loja kello 5. Pääw on 10, d 14 tundi pitk.

1 Keßnäd.	Albinus	 7, 36 e. e.
2 Neljasp.	Medea	
3 Rede.	Kunigunde	
4 Laupääw.	Adrian	

Tuulsed
päwad.

Kristus aiab kurratid wälja. Luk. 11, 14.

5 Pühhap.	3 P. Paastus	Selged ja heitlikkud
6 Esmasp.	Kotwrid	
7 Neljasp.	Perpetua	ilmad.
8 Teisip.	Siprian	
9 Keßnäd.	Pööri P.	 0, 46 p. e.
10 Rede.	Wileus	
11 Laupääw.	Konstantin	

Wailne

5000 Mehhe söötmisses. Joan. 6, 1.

12 Pühhap.	4 P. Paastus	pehme ilm,
13 Esmasp.	Ernestus	
14 Teisip.	Sakarius	õ aial weel wägga
15 Keßnäd.	Longinus	
16 Neljasp.	Aleksander	 0, 29 e. e.
17 Rede.	Truto	
18 Laupääw.	Kabriel	

Jesus kiwwidega wißatud. Joan. 8, 46.

19 Pühhap.	5 P. Paastus	külm.
20 Esmasp.	Olga	Tuisud ja
21 Teisip.	Pent	õ külmad.
22 Keßnäd.	Kawael	
23 Neljasp.	Titus	 4, 22 p. e.
24 Rede.	Kasimir	
25 Laupääw.	Paast. Mar. P.	Tormised

Kristusse sisse söitmissest. Matt. 21, 1.

26 Pühhap.	6 P. Paastus	ja heitlikkud
27 Esmasp.	Kustaw	
28 Teisip.	Kidon	ilmad.
29 Keßnäd.	Eustahius	
30 Neljasp.	Suur Neljas P.	 1, 48 e. e.
31 Rede.	Suur Rede.	

Ionemal selle ku päwal touseb päike kello 6,
lähhab alla kello 6. Päaw on 12, ja õ 12. tundi pikk.

Aprilis.

Jürriselt Mahla-Ku.

1 Laupäaw. | Karjaliste P. | Heitlik ilm.

Kristusse ülestoumissfest. Mark. 16, 1.
 2 Pühhap. | E. sim. P. | Niisked
 3 Esmasp. | Teine P. |
 4 Teisip. | Kolmas P. | külmad pä
 5 Ke. Enäd. | Maksim |
 6 Neljasp. | Kõlestin | wad. Ilm
 7 Rede. | Aron |
 8 Laupäaw. | Liborius | 3, 26 e. e.

Kinnipandud uksest. Joann. 20, 19.
 9 Pühhap. | 1 P. p. Üll. P. | lodd
 10 Esmasp. | E. sekiel | selgemaks,
 11 Teisip. | Leo |
 12 Ke. Enäd. | Julius | langed d
 13 Neljasp. | Justinus | külmad ja
 14 Rede. | Künni P. |
 15 Laupäaw. | Olimpia | 7, 10 e. e.

Heast karjatsest. Joann. 10, 12.
 16 Pühhap. | 2 P. p. Üll. P. | päwal
 17 Esmasp. | Rudolw | wihmane.

Sel Kuul on 30 Päwa.

18 Teisip. | Valerian | Ilm
 19 Ke. Enäd. | Timon | lähkää
 20 Neljasp. | Jakobina | selgemaks.
 21 Rede. | Willem |
 22 Laupäaw. | Rajus | 2, 22 e. e.

Ürrikesse aia pärrast. Joann. 16, 16.
 23 Pühhap. | 3 P. p. Üll. P. | Jürriselt P.
 24 Esmasp. | Albert |
 25 Teisip. | Markusse P. | Sojemad
 26 Ke. Enäd. | E. sekiel |
 27 Neljasp. | Anastasius | päwad.
 28 Rede. | Vitalis |
 29 Laupäaw. | Reinmund | 8, 22 e. e.

Kristusse ärraminnemissfest. Joann. 16, 5.
 30 Pühhap. | 4 P. p. Üll. P. |

12nemal selle ku päwal touseb päike pole tundi
 pärrast kello 4, ning lähkää alla pool tundi pä
 rast kello 7. Päaw on piik 15. ja d 9. tundi.

1 Esmasp.	Wolbri P.	Sojad
2 Teisp.	Sigesmund	illusad ilmad.
3 Keßnäd.	† Leidminne	
4 Neljasp.	Florian	Wihma.
5 Rede.	Kottard	
6 Laupäaw.	Susanna	Sde lähhäb

Digest pallunißsest. Joann. 16, 23.

7 Pühhap.	5 P. p. Ill. P.	 3, 15 p. e.
8 Esmasp.	Tanislauß	
9 Teisp.	Hiob	iggapäaw
10 Keßnäd.	Gordian	
11 Neljasp.	Suur † P.	suremaks.
12 Rede.	Henriette	
13 Laupäaw.	Serwatus	Wägga

Nõmustajast. Joann. 15, 26.

14 Pühhap.	6 P. p. Ill. P.	 0, 16 p. e.
15 Esmasp.	Sohwi	
16 Teisp.	Peregrin	tuulne.
17 Keßnäd.	Anton	
18 Neljasp.	Erif	Pilwine

19 Rede.	Uggäus	taewas
20 Laupäaw.	Sebilla	

Pühhaß Waimust. Joann. 14, 23.

21 Pühhap.	Nelli Pühhi.	 1, 28 p. e.
22 Esmasp.	Teine Pühha.	
23 Teisp.	Kolmas Pühha.	annab
24 Keßnäd.	Ester	
25 Neljasp.	Urbanus	wihma.
26 Rede.	Eduard	
27 Laupäaw.	Ludolw	Ilm

Kristus ja Nikodemus. Joann. 3, 1.

28 Pühhap.	3 aino Jum. P.	
29 Esmasp.	Maximilian	 2, 0 p. e.
30 Teisp.	Wikand	
31 Keßnäd.	Petronella	sellitab.

8mal selle ku päwal touseb päike pole tundi
pärrast kello 3. ning lähhäb loja pole tundi pärrast
kello 8. Päaw on pitt 17. ö agga 7. tundi.

1 Neljasp.	Kotſkal	Sojad
2 Rede.	Mart	
3 Laupääw.	Erasmus	ilmad.

Rikkast mehheſt. Luk. 16, 19.

4 Pühhap.	1 P. p. 3. a. J. P.	Mürrista
5 Esmasp.	Ponitwafius	 0, 49 e. e.
6 Teiſip.	Antonius	miſſed
7 Keſenäd.	Eukretſia	
8 Neljasp.	Medardus	
9 Rede.	Pertram	wähhendaa
10 Laupääw.	Pitkem P.	wad

Eureſt õhto : sõma : aiast. Luk. 14, 16.

11 Pühhap.	2 P. p. 3. a. J. P.	liig ſoja.
12 Esmasp.	Parnabas	 5, 9 p. e.
13 Teiſip.	Tobias	Selle
14 Keſenäd.	Walerius	
15 Neljasp.	Widi Pääw.	
16 Rede.	Justina	järrel tulle:
17 Laupääw.	Nikander	wad

Raddunud lambaſt. Luk. 15, 1.

18 Pühhap.	3 P. p. 3. a. J. P.	Kallid
19 Esmasp.	Kerwafius	wiljaliffed
20 Teiſip.	Florentin	 2, 16 e. e.
21 Keſenäd.	Rael	
22 Neljasp.	Agatius	ilmad.
23 Rede.	Baſilius	
24 Laupääw.	Jaani Pääw.	Wägga

Olge armoliſſed. Luk. 6, 36.

25 Pühhap.	4 P. p. 3. a. J. P.	illuſad
26 Esmasp.	Jeremias	
27 Teiſip.	Radislaus	pääwad.
28 Keſenäd.	Joſua	
29 Neljasp.	Peter Pawli P.	 5, 51 e. e.
30 Rede.	Eufina	

Ionemal ſelle ku pääwal touſeb päife 3 we:
rendit pärraſt kello 2, ning lähhäb alla ükſ we:
rend pärraſt kello 9. Pääw on pitk 18 ning ükſ
pool tundi, õ agga 5 ning ükſ pool tundi.

1 Laupääd.	Teobald	Wägga
Rohkest kallafagist. Luk. 5, 1.		
2 Pühhap.	5 P. p. 3. a. J. P.	Heina Mar.
3 Esmasp.	Kornelius	
4 Teisp.	Ulrik	sojad päwad.
5 Keßnäd.	Anselm	 8, 55 e. e.
6 Neljasp.	Hektor	
7 Rede.	Temetrius	Rängad
8 Laupääd.	Kilian	

Wariseride Digußfest. Matt. 5, 20.		
9 Pühhap.	6 P. p. 3. a. J. P.	mürristas
10 Esmasp.	7 Wenda	missed
11 Teisp.	Eleonore	 11, 19 p. e.
12 Keßnäd.	Hindrik	
13 Neljasp.	Marrette Pääw.	ja sured
14 Rede.	Ponavent	wihmasaud.
15 Laupääd.	Apost. Jagg.	Allati

4000 Mehhe söötmissfest. Mark. 8, 1.		
16 Pühhap.	7 P. p. 3. a. J. P.	
17 Esmasp.	Alexius	pallawad

18 Teisp.	Rosina	
19 Keßnäd.	Priderika	 4, 47 p. e.
20 Neljasp.	Elias	
21 Rede.	Daniel	päwad.
22 Laupääd.	Maria Magd.	Wägga kulu.

Walle Prohwetideß. Matt. 7, 15.		
23 Pühhap.	8 P. p. 3. a. J. P.	Pilwine
24 Esmasp.	Kristina	taewas ja
25 Teisp.	Jakobi Pääw.	tange mürris:
26 Keßnäd.	Anno	taminne,
27 Neljasp.	Marta	 7, 41 p. e.
28 Rede.	Pantalon	
29 Laupääd.	Olowi Pääw.	wahhel

Illekohtusest maia piddajast. Luk. 16, 1.		
30 Pühhap.	9 P. p. 3. a. J. P.	head selged
31 Esmasp.	Rebekka	päwad.

12nemal selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 3, ning lähhab loja pole tundi pärrast kello 8. Pääw on pitk 17, 8 agga 7 tundi.

1 Teisip.	Peetri Wang.	Tormised
2 Keßnäd.	Annibal	
3 Neljasp.	Eleasar	4, 18 p. 2.
4 Rede.	Tominikus	
5 Laupäaw.	Oswald	ilmad,

Jernsalemma	linna ärrarikmisest.	Luf. 19, 41.
6 Pühhap.	10 P.p.3.a.J.P.	
7 Esmasp.	Sikstus	wahhel
8 Teisip.	Pusso	
9 Keßnäd.	Romanus	head sojad
10 Neljasp.	Lauritse Pääw.	8, 10 e. 2.
11 Rede.	Herman	
12 Laupäaw.	Klara	

Wariserist ja Tölnarist.	Luf. 18, 9.	
13 Pühhap.	11 P.p.3.a.J.P.	päwad.
14 Esmasp.	Klementine	
15 Teisip.	Ruffi Mar. P.	Umbne ilm,
16 Keßnäd.	Izaak	wahhel
17 Neljasp.	Willibald	
18 Rede.	Peno	8, 35 e. 2.

19 Laupäaw.	Sebald	tuulne.
Kurdist ja keletumast. Mark. 7, 31.		
20 Pühhap.	12 P.p.3.a.J.P.	
21 Esmasp.	Rut	Heitlik ilm.
22 Teisip.	Willipert	
23 Keßnäd.	Sakeus	Tuulsed
24 Neljasp.	Pertli Pääw.	päwad.
25 Rede.	Eudwik	
26 Laupäaw.	Treneus	7, 32 e. 2.

Preestrist ja lewitist.	Luf. 10, 23.	
27 Pühhap.	13 P.p.3.a.J.P.	Wihma ja
28 Esmasp.	Augustus	willo ilm.
29 Teisip.	Joann. Hufk.	
30 Keßnäd.	Penjamin	Ilm lähhab
31 Neljasp.	Kristwrid	sojemaks.

14nemal selle ku päwal touseb päike 3. weren: dit pärrast kello 4, ning lähhab alla werend pärr. kello 7. Pääw on pitk 14 ning üks pool, 6 agga 9. ning üks pool tundi.

1 Rede.	Ekidius	 11, 51 p. e.
2 Laupääd.	Eiso	

Rünnest Piddali-többisest. Luf. 17, 11.

3 Pühhap.	14 P.p.3.a.3.P.	Kaunid head süggi
4 Esmasp.	Mansuetes	
5 Teisip.	Moses	sesed päwad
6 Keßnäd.	Magnus	
7 Neljasp.	Regina	 8, 48 p. e.
8 Rede.	Maria Sünd.	
9 Laupääd.	Pruno	

Mammonast. Matt. 6, 24.

10 Pühhap.	15 P.p.3.a.3.P.	pole selle
11 Esmasp.	Pööri Pääw.	funi.
12 Teisip.	Sirus	Siis tulle: wad
13 Keßnäd.	Amatus	
14 Neljasp.	+ Ullendam.	kanged tormid
15 Rede.	Nikodemus	
16 Laupääd.	Leontine	

Maini:linna Surnust. Luf. 7, 11.

17 Pühhap.	16 P.p.3.a.3.P.	 0, 56 e. e.
18 Esmasp.	Gottlob	
19 Teisip.	Werner	ja rasked
20 Keßnäd.	Wausta	wihmasaud.
21 Neljasp.	Matteusse Pääw	
22 Rede.	Morits	Niisked
23 Laupääd.	Osea	

Wee: többisest. Luf. 14, 1.

24 Pühhap.	17 P.p.3.a.3.P.	 5, 37 p. e.
25 Esmasp.	Arend	
26 Teisip.	Herald	ja
27 Keßnäd.	Adolw	külmad
28 Neljasp.	Wentzel	
29 Rede.	Mihkli Pääw.	päwad.
30 Laupääd.	Hironimus	

12nemal selle fu päwal touseb päife kello 6,
ning lähhab loja kello 6. Pääw on pirk 12, ning
õ ka 12 tundi.

Suremast Räsust. Matt. 22, 34.

1 Pühhap.	18 P.p.3.a.J.P.	 8, 32 e. e.
2 Esmasp.	Wolrad	Wägga
3 Teisp.	Jairus	
4 Keßnäd.	Prants	
5 Neljasp.	Wridebert	
6 Rede.	Louise	uddune ja willo.
7 Laupäaw.	Malo	

Alwatud innimesest. Matt. 9, 1.

8 Pühhap.	19 P.p.3.a.J.P.	 1, 29 p. e.
9 Esmasp.	Tionisius	Niisked ilmad ja õ
10 Teisp.	Melchior	
11 Keßnäd.	Purkard	
12 Neljasp.	Walwrid	
13 Rede.	Teresia	külmad.
14 Laupäaw.	Heddo	

Pulma ridest. Matt. 22, 1.

15 Pühhap.	20 P.p.3.a.J.P.	 Wihma
16 Esmasp.	Kallus	 5, 11 p. e.
17 Teisp.	Leonhard	

18 Keßnäd.	Lukas	ja
19 Neljasp.	Eutius	lund saab.
20 Rede.	Wetisius	Külmad
21 Laupäaw.	Ursel	

Kunningamehhe Poiast. Joann. 4, 47.

22 Pühhap.	21 P.p.3.a.J.P.	pahhad
23 Esmasp.	Sewerin	 2, 13 e. e.
24 Teisp.	Salome	
25 Keßnäd.	Krispin	ilmad.
26 Neljasp.	Amandus	Ilm sellitab.
27 Rede.	Kapitolin	Selged ja
28 Laupäaw.	Simon Juda	

Kawwalast sullasest. Matt. 18, 23.

29 Pühhap.	22 P.p.3.a.J.P.	willud päwad.
30 Esmasp.	Upsalon	 7, 17 p. e.
31 Teisp.	Wolfgang	

16nemal selle ku päwal touseb päike pole tundi
pärrast kello 7, ning lähkääb loja pole tundi pärr;
rast kello 5. Päaw on pikk 9, õ 15 tundi.

1 Keſſnäd.	Pühade Pääw.	Külm
2 Neljasp.	Hingede Pääw.	
3 Rede.	Maurus	lähhab sure-
4 Laupääw.	Otto	maks.

Kohto: Rahhast. Matt. 22, 15.

5 Pühhap.	23 P.p.3.a.J.P.	Külmad
6 Esmasp.	Kaspar	santid ilmad
7 Teisp.	Baltasar	 9, 28 e. e.
8 Keſſnäd.	Klaudius	
9 Neljasp.	Johst	andwad
10 Rede.	Martin Lutter	
11 Laupääw.	Martin Piisk.	paljo

Jairi Lütrest. Matt. 9, 18.

12 Pühhap.	24 P.p.3.a.J.P.	lund.
13 Esmasp.	Arkadius	
14 Teisp.	Pridrif	Külm
15 Keſſnäd.	Leopold	 8, 46 e. e.
16 Neljas.	Ottomar	
17 Rede.	Ulweis	lähhab allatt
18 Laupääw.	Gelasius	

Hirmsast Ürrakautamisse tööst. Matt. 24, 15.

19 Pühhap.	25 P.p.3.a.J.P.	Pangemaks.
20 Esmasp.	Amos	
21 Teisp.	Maria Ohw.	Tormised
22 Keſſnäd.	Sesilia	 9, 59 e. e.
23 Neljasp.	Klement	ilmad.
24 Rede.	Jossias	
25 Laupääw.	Kaddrina Pääw.	Umbne ilm

Wiimsest Kohust. Matt. 25, 31.

26 Pühhap.	26 P.p.3.a.J.P.	ja külm.
27 Esmasp.	Netta	Paljo lund
28 Teisp.	Künter	antakse.
29 Keſſnäd.	Ewart	 8, 44 e. e.
30 Neljasp.	Andresse Pääw.	

gmal selle ku päwal touses päife pole tundi
 pärrast kello 8, ning lähhab alla pole tundi pär:
 fast kello 3. Pääw on pitk 7, agga d 17 tundi.

Detsember.

Joulo-Ku.

1 Rede.	Arend	Selge
2 Laupääd.	Kandidus	

Kristusse Sisse: soitmissest. Matt. 21, 1.

3 Pühhap.	1 Kr. Tull. P.	taewas
4 Esmasp.	Parbo	
5 Teisip.	Sabina	annab paljo
6 Keßnäd.	Nikolas	külma.
7 Neljasp.	Agata	 7, 7 e. e.
8 Rede.	Maria Sam.	
9 Laupääd.	Juhkum	Selle

Tähhed enne wimist Päwa. Luf. 21, 25.

10 Pühhap.	2 Kr. Tull. P.	Lühhem P.
11 Esmasp.	Tamaskus	järrel tulles:
12 Teisip.	Ottilie	wad
13 Keßnäd.	Eutisia	tuisud.
14 Neljasp.	Nikassius	 11, 10 p. e.
15 Rede.	Johanna	
16 Laupääd.	Albina	Ilmad

Joannes wangitornis. Matt. 11, 2.

17 Pühhap.	3 Kr. Tull. P.	lõwad
------------	----------------	-------

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Esmasp.	Kristow	pehmemaks.
19 Teisip.	Loth	
20 Keßnäd.	Abraham	Pilwine
21 Neljasp.	Tom Pääd.	 4, 31 p. e.
22 Rede.	Jagobert	
23 Laupääd.	Peata	taewas

Joannesse tunnistusfest. Joann. 1, 19.

24 Pühhap.	4 Kr. Tull. P.	
25 Esmasp.	Joulo	annab
26 Teisip.	Teine Pühha.	
27 Keßnäd.	Kolmas P.	rohkeste
28 Neljasp.	Süta Last P.	
29 Rede.	Noa	 1, 3 e. e.
30 Laupääd.	Tawet	

Sest Imneks pannemissest. Luf. 2, 33.

31 Pühhap.	P. p. Joulo	lund.
------------	-------------	-------

ionemal selle ku päwal touseb päite werend pär:
rast kello 9, ja lähkõb loja 3 werendit pärrast
kello 2. Pääd on pikk 5 ja üks pool tundi, õ
18 ja üks pool tundi.

Nästa minutmissed.

Kewwade hakkab 8mal Paastoku päwal, õhto kello 9, 43 minuti. Siis on pääw ja õ ühhe pikkused.

Sui hakkab 9mal Janiku päwal, õhto kello 6, 54 minuti. Siis on meil keige pikkem pääw.

Süggise hakkab 11mal Mihklitu päwal, hommiko kello 8, 58 minuti. Siis jälle on pääw ja õ ühhe pikkused.

Talwe hakkab 10mal Jouloku päwal, hommiko kello 2, 15 minuti. Siis on keigelühhem pääw.

Päwa ja Ku warjutamissed.

Sel aastal warjutakse Päike kolm kord ja Ku kaks kord, ja meie maal on üks Päwa warjutamine ja mõlemad Ku warjutamissed nähha.

Esimesenne on meie maal näggematta Päwa warjutamine 8mal Märiku päwal.

Teine on meie maal nähtaw Ku warjutamine 20mal Jaaniku päwal. Hakkatus on hommiko 41 minuti kello ühhe peäle; ja lõppetuse on, kui Ku jo loja läinud. Keigelaiem warjutamine on kello 2, 19 minuti.

Kolmas on meie maal nähtaw Päwa warjutamine 5mal Heinaku päwal. Hakkatus on hommiko kello 6, 49 minuti; ja lõppetuse on kello 8, 48 minuti.

Neljäs on meie maal nähtaw Ku warjutamine 14mal Jouloku päwal. Hakkatus on õhto, kello 9, 22 minuti, ja lõppetuse on kello 1 hommiko. Keige laiem warjutamine on kello 10, 22 minuti.

Wies on meie maal näggematta Päwa warjutamine 29mal Jouloku päwal.

Teadaandminne mil, ja kus lada-
piddamist on.

1. Taliinna Kubbernemangus.

Talliinnas 1. suur saksa laat. 20ma Junist
kuu otsani 2. Mihkli kuu 26 kuni 28
päwast ja petakse weiste ja hobboste lata.

Haapsalus Neäri kuu 10 ja 11 päwal ja
Mihkl. kuu 14 ja 15 päwal.

Jbelehtmes näddal pärrast Mihkli-päwa.

Jõhwis, Mihkli kuu 24 mal päwal ja weel
2 päwa.

Reblaste moisas Mihkli päwal, ja weel 2 p.

Keila kiriko jures Mihkli päwal.

Kollowerres, Neäri kuu 17 mal ja 18 mal
päwal, ja Wina kuu 4 mal ja 5 mal
päwal.

Lihhulas, esimesesl Paastopühhal, ja Mih-
kli kuu 24 mal p.

Märjamaa Kiriko jures, 3 mal Krist.
tullemise p.

Orkital, Neäri kuu 7 mal ja 8 mal p.

Paides, Künla kuu 3 mal p. — Jani-
kuu 25 mal p. ja Mihkli kuu 10 mal
ja 11 mal p.

Paldiskis, Künla kuu 2 ja 3 mal p. —
ja Mihkli kuu 21 ja 22 p.

Rakwerres, Neäri kuu 27 ja 28 p. —
Jani kuu 16 ja 17. p. — ja Mihkli
päwal.

Raplas, esimesesl redel pärrast Mihklit ja
kolmandamal redel pärrast Neäri päwa.

Kubermango kohto kässo peäle ei pea
ennam lubba ollema, ei laupäwal egga püh-
hapäwal lata piddada, waid, päaw pärrast
pühhapäwa.

2. Nia kubbernemangus.

Abja moisas, Mihkli-kuu 2 ja 3 mal p.
Antso mois., Mihkl. kuu 14 mal p.
Audro mois., nädal enne Mihklit 2 p.
Helme mois. 15 mal Peikussiku p.
Käo mois. 10 mal Porri-kuu p.
Kantso mois., 30 mal Rukki-kuu p.
Kastna mois., 15 mal Mihkli-kuu p.
Killingi mois., 1, 2 ja 3 mal Mihkl. kuu p.
Kirrepeäl 17 mal Mihkl. kuu p.
Koorte mois., 30 mal Rukki-kuu p.
Kosse mois., 24 mal Rukki-kuu p.
Kurrefare liinas, 17 mal Webruaril hää-
lab suur saksa laat; petakse kümme päwa.
Lustiwerre moisas, 15 mal Porri-kuu p.
Mõnniste mois., 10 mal Septembril.
Moisekaste mois., 10 mal Augustil.
Mustwees Mardi-päwal.

Oldre mois., 10 ja 11 mal Septembril.

Perno liinas, 20 Julil hakkab saksa laat;
petakse kolm nädalat. — Weiste ja hobe-
bose laat esmaspäwal ja teisipäwal enne
Mihklit. Kolmas laat petakse esmaspä-
wal ja teisipäwal pärast 3 Krist. tulles
misse P.

Põltsamaal, 15 mal Mihkli-kuu päwal.

Põrawerre mois., 13 mal Septembril.

Räppinas, 4 mal ja 5 mal Mihkl. kuu p.

Rossi mois., 24 mal Peikussiku p.

Rouge mois., 8 Mihkl. kuu p.

Senno mois., 21. Mihkl. kuu p.

Tarto liinas, 1) Suur saksa laat, hakkab
pääw pärast 3 Kuninga päwa, petakse
kolm nädalat. 2) Peetri laat, 29. Ju-
nil. 3) Marja-laht, 22. Julil 4) Mih-
kli-laht, 29 Septembril.

Tarwaste moisas, Peetri-päwal.

Walga liinas, 1) Saksa laat, hakkab 2. Webruaril, petakse 8 päwa. 2) Jani-päwa laat. 3) Mihkli laat 24 mal Mihkli-kuu p. 4) Mardi-päwa laat.

Wastseliinas Mihklipäwal.

Werro liinas, 1) Jaani päwal. 2) 24 Mihkli-kuu p. 3) 22 Künslaku p. suur saksa laat 8 päwa. 4) 10 mal Talweku p.

Weski moisas, 15 Porri-kuu päwal.

Willandi liinas, 1) Saksa laat 2 Künslaku p. 2) Janipäwa laat. 3) Mihkli laat 24 Mihkli-kuu päwal.

Keisri Herra Suggoselts.

Nikolai I. Wenne: Rigi ülem mallitseja ja Keiser, sündinud 25. Junil 1796. — 37 aastat.

Aleksandra Weodorowna, Keisri Praua, sünd. 1. Julil. 1798. — 35 aastat.

Nende lapsed:

Suurwürstid:

1. Aleksander Nikolaewits, Wenne: Rigi auujärje pärija, Tsesarewits, sündinud 17. April 1818 — 15 aastat.
2. Konstantin Nikolaewits, sünd. 9. Septbr. 1827.
3. Nikolai Nikolaewits, sünd. 27. Julil 1831.

Suurwürsti printsessid:

4. Maria Nikolaewna, sünd. 6. August. 1819.
5. Olga Nikolaewna, sünd. 30. August. 1822.
6. Aleksandra Nikolaewna, sünd. 12. Junil 1825.

Keisri wend.

Suurwürst Mihhaila Pawlowits, sünd.

28. Jan. 1798. — 35 aastat.

Emma Prana; Helena Pawlowna, sünd.

28. Detsem. 1806. — 27 aastat.

Nende lapsed:

Suurwürsti printsessid:

1. Maria Mihhailowna, sünd. 25.

Webr. 1825.

2. Elisabet Mihhailowna, sünd. 14.

Mai 1826.

3. Katarina Mihhailowna, sünd. 16.

Aug. 1827.

Keisri ded.

1. Maria Pawlowna, sünd. 4. Webruar 1786, laulatati 3. Augustil 1804. Weis mari, maa Wallitseja Karl Wridriki prauaks.

2. Anna Pawlowna, sünd. 7. Janr. 1795, laulatati 21. Webr. 1816. Hollandimaa pärrispärrija, Prints Willemi prauaks.

Luggemis sed.

Sanna neile, kes pattust hea melega
tahtwad wabbaiks sada.

Armas luggeja! Eks sa ei tahhaiks mitte
hea melega keigest ommast pattust lahti
sada? On sul se tõssine nou, et sa woik-
sid waggaks ja täieste pühhaiks sada;
noh, siis tulle, ja kule, mis ma sulle siin
râgin. Ja isseârranis tulge, ja kuulge teie
wägga õnnetumad hinged, kes teie liijo-

miäse himmo orjate ja roppo ello ellate,
ja ollete wihha waenus ja kaddeusſes
allate, ja iſſeennast täis, ja ſureliſſed, et
teie ei wadage teiſe peäle, ja peate ennese
kõrwas keif alwaks, keſ ei armasta teie
teed, egga tahha teiega lahkuda, tantſida,
mängida ja mõda laded hulkuda, egga
muud teie armastud tehja. Teiegi woite
weel wabbaſ ning õntſaks ſada. Ei tunne
teie ennast ommeti õntſaks omma pattude
ſeſ! Üteelge mulle, eſs ep olle nenda?
Kas teil on kũl rahho ſüddameſ ja hea
tunnistus? Kas teie kũl lodate õntſaks
ſawad, kunni teie patto orjate? — Ei
parrago Jummal, ei woi meie ſedda kũl
lota! ütleb wiſt mitto teie hulgaſt. Mit-
toford ſiin jo tundſin põrgo wallo. Ja
mittokord kũl ollen parramat nou wõtnud!
Mittokord parramat kũl püüdnu, ja kan-
geſte ka woitlunu. Agga ei ſuutnu,
ma waene, mitte! Ikka agga tommati

mind taggaſi mo daluſſe ſiſſe. Oh,
minna willets innimenne! ei ſa minna
peäſma.

Ja ommeti, ſa willets! ommeti woid
ſinnage weel peäſta; ommeti woid ſinnage
weel õhto leida; weel abbi lota; weel tei-
ſeks, weel õntſaks ſada. Ja kui ſa ſedda
tahhad, ja keigeſt ſüddameſt tahhad; ſiis
tulle, ja loe ſure holega, miſ ma ſulle ſiir
kirjotan; ja loe ſedda ſaggedaſte, ja ärra
jätta teggemata, miſ ſa loed.

1) Minne mailma kãrraſt ja keigeſt ſo
hinge ſeggawaſ wãlja, ja pea ennast rah-
hule. Pea arro keigeſt ommaſt elluſt, ja
ommaſt ſüddame louſt. Eſs ſa ep olle en-
nast mitmeſugguſe õnnetuſſe, hãdda ning
waewaſſe, omma pattude lãbbi ſaatnu?
Wata, ſo ärrariſmiſſe juur on ſo ennese
ſeſ; on ſo kurja himmude; ſo pahha
ammetide; ſo uſkmata ſüddame; ſo ho-
letuſſe ja laiſkuſſe ſeſ, ſedda püda, miſ

rahhuks sulle tarwis. Arra agga wab:
banda ennast mitte; waid olle walli is:
seennese wasto, ja wotta kowwaste ning
kindlaste sedda nou: Teiseks lahhan sada,
ja olgo kuigi raske. Agga ennego sa
tekses woid sada, pead sa andeks sama
ommad pattud Kristussest. Minne siis,
ja otsi, ja pallu sedda Ta kaeft. Lange
põlweli mahha ja pallu omma wahhemeest,
et Lemma sind ei nuhtle, waid omma
pühha kalli werre ning surma parrast, so
sured süüd sult wõttaks mahhakustutada.
Ütle ehk nenda Ta wasto: „Oh kühho
lähhan ma, mo patto koormaga? Kust
pean armo leidma? Kes saab mull' abbiks
joudma? Ehk keik ilm appi tulleks; mul
siiski hädda olleks. Oh armas Jesuke!
ma tullen Sinnule. Mo peäle armo
heida. So helde süddant näita. Mind
wotta armust wasto. So werrega mind
kasta! Se on jo Sinno omma tootusse

sanna, Hallastaja: Kes minno jure tul:
leb, ei tahha ma tedda mitte wäljalük:
kada!“ Sa tahhad jo isse, et keik, kes
waewatud ja koormatud on, So jure
peawad tullemä; ja Sinna tahhad need
siis jahhutada, ja hingamist anda nende
hingedele. Oh, ütle nüüd ka minno
wasto: Olle julge, mo poeg — mo
tüttar — so pattud on sulle andeks
antud; sinno ust on sind aitnud.“ Oh,
mo hallastaja, wotta mind ka wasto!
Ei Sa woi, ei Sa wotta, Õnnisteggia,
mind mitte wäljalükkada! Oh Sa är:
raarmamata arm, ei ma jätta Sind
mitte, ennego saad mind õnnistanud,
ennego omma armule mind jalle saad wõt:
nud. Sa olled ärralunnastaminne keige
mailma pattude, ka minno pattude
eest. Sinna jo olled se Jummalä Tal,
kes mailma pattud ärrakannab. Ka
minno pattud olled Sinna ärrakannud.

Oh, siis kela mind pelgamaist, ning
meelt ärraheitmaist! — Wata nisug-
gune, ehk sellesarnane palluminne ja õhka-
minne so pattude pärrast on wägga, on
ilma järrele andmata tarwis, kui sa tah-
had peästetud ning õntsaiks sada. Ärra
jätta pallumata; ärra jätta õhkamata,
kunni sulle tõeks saab sanud, et Jummal
sind wästo on wõtnud, et ka sinna olled
rahho sanud Jummalaga. Saad sa
sedda wast ennese sees tunnud; küllab
siis saab so hing rõmus, sures rõmus
õiskama, ja, rõmo kitust Jummalaga omma
Õnnisteggiale laulma, kes ni wägga ar-
molinne, ja kelle arm ja heldus kaib ülle
innimesse moistusse, ja ei rāgi keel sed-
da, keige Temma taewalikko trõõstimisse,
keige Temma üpris wägga immelikko jah-
hutamissegaga, ial ärra.

2) Tõõsise ello ning meleparrandamis-
se nouus loe sedda pühha Jummalaga sanna ja

muud waimolikkud kirjad. Minne ka
pühha kotta, ni saggedaste, kui sa ial
jouad, ja kuse Jummalaga sanna ka seal.

3) Põggene ärraeksiatte, kui omma kei-
gesurematte waenlaste eest. Kõõsu en-
nast wäggise keige pattuse seltsi ja dālatte
sõbrusse seest wälja.

4) Otsi tõõsise ristirahwa sõbrust ja
seltsi, ja sago nemmad omma armsa õppe-
tusse läbbi, sulle kasuks, ja laula ja pallu
Jummalat nendega. Anna ennast pal-
wele neist maenitseda, ja patto wästo
woitelda. Teine rāgigo teisele pühha jul-
gust süddamesse ja kindlat lotust Jum-
mala peäle pühhitsemissegas ning õige ello
juhhatamissegas.

5) Pallu Jummalat ka saggedaste
ommas üksikus kambris, ehk kus agga
tahhes, agga teistest näggemata. Pallu,
et Jummal sulle annaks tõõsise mele ja
süddant ilma kawwalusseta, et sa wahhest

isseenmast ei petta. Pallu ennesele üsko, kannatust, ja joudo keige hea tarwis; pallu ennesele armastust ja pühha Waimo; ühhe sannaga, pallu ennesele ärras peastmist patto kahjoteggewa kbite seest. Agga pallu uskust; pallu julge lotusfes ja allandusfes; pallu sures holes; pallu ilma järreleandmata, ja ärra olle kahhe wahhel; ja ei jätta Jummal sinno palwed mitte kuulmata.

6) Ühhenda ennast weel täieminne omma lunnastajaga, Temma armo seadust piddades, ja Temma ihhust, Temma werrest sakramentis õssa püdes. Wata, seält sa saad sedda rahho rohkeste, ja sedda joudo, wägge ja head meest, ja sedda pühha rõmo, mis sul tarwis, et sa woid kãia pühhitsemisse kitsa tee peäl, ja kauniste eddasi sada.

7) Tulleta saggedaste ennese mele keif head, mis sa olled kuulnud, ehk modl:

nud, ehk luggenud, ja isseärranis sedda, mis armas Jummal so hingele on teinud.

8) Tulleta saggedaste ennese mele, et pat on rahwale tiggedaks asiaks. Wanne tähhele sedda wahhet, mis on dalatte ja digede ello wahhel. Mis innimenne külwab, sedda temma peab ka leikama. Se pärrast woitle mehhe wisil, et woiksid ello: kroni kätte sada, ja ussu kindlaste, et Jummal sulle selle tarwis wägge ja joudo wõttab anda.

9) Olle ühtepuhko teggew omma teggemisse sees. Ärra ial aia tühja tagga, ja seisko so mõttedki sest emal. Agga selle peäle kãigo nemmad ikka, kuida täiemaks sada, ja kuida enniam head tehja. Ja kui sa nenda wõttad tehha; kui wägga õnnis woid sa siin siis olla, kui wägga õntsaks teises ellus sada! —

Oh wannu siis ärra keif ommad pattud! Otsi pallumisses iggapäaw Jeesusse

jurest andeksandmist ja meleparrandas-
misse joudo! Olle rõmus Jummalas,
olle julge Temma wäes, ja ärra pelga
mitte! Sest ka sinna woid weel abbi
leida; ka sinna woid weel pattust peasta.
Woitle agga wahwaste! Ja ehk sind
kül ehk tuhhat korda olleks ärrawoidetud;
woitle agga ueste; woitle Jummal wäes!
Ommeiti peab wimaks woit so kätte sa-
ma, ja sinna wabbaiks, dntsaiks innimes-
seks, ja Jesus Kristus wõttab ello kroni
sulle anda. Sest,

Onnis se, kes waggadust
Siin ilmas täiest nouab,
Ja temma kallist wabbadust,
Pääw päwalt ennam leiab!

Siis tagganegi, minno himmud,
Neist asjust, mis on ilma peäl,
Ning jätta mahha patto teud,
Mo wässind waim, kel waewa teäl!
Nüüd taggane,

Oh tühhi tö!

Se ue ello algan ma,
Mis ükski ei woi rikkuda.

Sesinnane täht-ramat saab mitme tuh-
hande kätte, se on teada; agga kas ka
paljo neid saab ollema, kes sestammast
õppetusest sannast, ja mis armastus kaskis
seie sisse kirjutada, sedda kasso ennesele
wõtwad, et keigest süddamest ka ütlewad:
„Oh tagganegi minno himmud, neist as-
just, mis on ilma peäl;“ — sedda teab
Jummal. Temma holeks olgo assti. Tem-
ma ärratago armust iggameest, ja tehko
omma au, keige omma kalliste ärralun-
nastud hingede seest. Temma hea Waim
ligutago keige nende süddamed, kes sedda
õppetust loewad, ja saatko neid ennese kääst
küssima: Ehk wahhest mind ennastki nou-
takse se sannaga takka? — ja juhhatago
rahho tele neid keiki! Amen.

~~~~~

Ühte soldati ärratakse meleparran-
damissele.

Üks õppimata soldat pallus ühte wagga meest, et ta piddi õppetama tedda kirjotama. Wagga mees wöttis sedda hea melega waewaks ja mõtles, ehk woin temmale head tehja, ja õppetades, Jesusse jure tedda juhhatada, et ta õntsaiks woib sada. Soldat rakis mehhele üksford ühhest alwast ramatust, mis ta ütles ennesel ollewad. Wagga mees üt-

les ta wasto: Tahhan sulle ühhe teise, parrema ramato näidata; se on meie kallis Piibli:ramat. Soldat kostis: Se ramat on küll õppetajatte kofta hea, agga ei olle soldatil sellega asia. Mees ütles: Piibel õppetab iggamehhele õnnistusse teed, ja sepärrast on ka iggamehhe kofhus, sedda luggeda, ja sedda tehja, mis se ramat õppetab. Ta lubbas ka, kui soldat Piiblit selle tarwis ennesele piddi tahtma, sedda hea melega temmale anda, ja ilma hinnatage. Agga soldat põlgas wagga mehhe ande. Agga pärrast õmmeti hakkas mõtlema, ja wõttis ramato ennese kasa. Olli temmale õõldud, et keigeesmalt piddi luggema Joannesse ewangeliummist kolmandama peatükki. Ta kolme päwaga olli soldat se peatük pähhä õppinud, ja küsis mehhe kääst, kes ramato talle annud, kas Jesus tõeste need sannad on ütelnud, mis

Joan. 3, 16 seiswad: „Sest nenda on Jummal mailma armaſtanud, et Temma omma ainosündinud Poia on annud, et ütſki, kes Temma ſiſſe uſſub, ei pea hukka ſama, waid et iggawenne ello temmal peab ollema.“ Mees koſtis ja ütles, et ſe tõeste on Jēſuſſe õõldud, ja et kōhhuſ on tehha ſedda mõda, kui ſarna õppetab. Soldat ſiis ütles: Kui need on Jēſuſſe ſannad, küllab ſiis nāān, et pean ueste ſündima, ja nenda, kui ſeāl on kirjotud. Wagga mees nüüd maenitſeſ tedda, omma ſüddame uendamisse pārraſt, Jēſan-dat palluma. Sai ſoldat agga kōio tulnud, kōhhe ſiis wōttis Piiblit jälle kätte, ja temma juhtuſ ſe luggemiſſe peāle ſeſt ārrakaddunud poiaſt, Luf. 15, ja ſeſt temma ſai omma ennese ſüddame wāgga õnneto loo kätte, ja nou wōtma, pallumiſſeſ omma taewa Jēſa jure miinna. Ja kōhhe teiſel pāwal, warra hommiko,

tulli temma wagga mehhe jure, ja haſkaſ temma ümber kaela, ja ütles: Ka miinna tahhan kätte wōttal, ja omma Jēſa jure miinna. Ja minna tahhan ſo ſeltſiſ miinna, ütles wagga mees, ja langes ſoldatiga põlwei mahha, ja palluſ Jēſuſt Ōnniſteggiaſt lapſelikko, ſüddamelikko ſannaga. Ja ſeſt ſadiſ haſkaſ ſoldat kēik ommad pattud põlgama ning wiſkama, ja maenitſeſ ka teiſi nenda teggema. Agga ei woinud nemmad tedda ſeſt ſadiſ mitte ennam ſallida, egga tahtnud temmaga aſja; waid naerſid ja pilkaſid tedda. Agga temma kannataſ kēik taſſaſe waimoga ja omma Ōnniſteggia jālgede ſeēſ kāieſ, ja ellaſ jummalakartlikkult ning waggaste. Ja kui wahhi kōrd tal olli, ſiisſki olli Piibel, wahhi honeſ, temma ſeltſiſ, ja temma luges ta ſeēſt. Korra leideſ pealik Piiblit ſoldati laingitaſkuſt. Temma kūſſiſ ta kāeſt; agga ſoldat koſtis jul-

geste ennese eest, ja temma kostmisse san-
nad ligutasid pealikko süddant, et ta
Piiblit sõdati kätte jättis, ja need teised
soldatidki elas, luggedes tedda tül-
litsemast.

Urge kitelge mitte, et teil on Piibel,
ja et teie ta seest loete; waid küsige paljo
enneminne ennaSte kAest: Kas ollen tän-
nini ka nenda luggenud, et ollen leid-
nud ärrakaddunud end ollemast, ja Je-
susse jure lainud, armo sama Temma
kAest, ja ollen teiseks innimeseks sanud!
Wata, seks peab aSsi sama meiega; ja
saab ka sama, kui Jssandat selle pArrast
pallume. Ja, oh kui wägga armsaks
saab siis Piibel meile minnema!

Ühhe karjatse pöörminne.

Üks karjane, 27 aastat wanna, hoidis
onima karja. Agga üks teekäia juhtus
ta wasto tulles, ja hakkas temmaga
rääkima ja küsima, kuidas rahwas temma
kohhal; kas nemmad ka pöörwad Jum-
mala pole. Ei, kostis karjane; ei pö-
ra meie kohhal ükski. Teekäia maenitses
nüüd karjatse, Jesusse jure minna, ja
ütles temmale, et wägga tarwis Jesust
tunda, kui innimenne tahhab õntsaks
sada: ja se ligutas karjatse süddant. Sai

ta agga ühhest kohhast kuulda, kus rah-
was pöörsid, kohhe temma siis olleks hea
melega senna ka lainud. Agga metsas,
Jummala kanna taewa al, langes temma
mitto kord põlveli mahha, ja passus kei-
gest süddamest, et Jummal meleparran-
damist temmale piddi andma. Omma
pattude parrast olli temmal wägga halle
meel, ja olleks hea melega neist tahtnud
peästa; agga ei teadnud temma, waene,
mis tehja, ja piddi agga omma wae-
wasse jama. Ta mele siis tulli, et ta
ommas lapse põlwes ükskord omma isä
jure tulnud, ja sure süddame kurwas-
tusse sees temmale kaebanud ja üttelnud:
Isä, ei woi minna mitte õntsaks sada;
sest ei moista minna Jummalat sannage
luggeda. Isä südda saand sest ligutud,
et wet ta filmi tulnud, ja temma üttel-
nud: Mo poeg, mis ma moistan, sedda
tahhan sulle õppetada. Agga ei sanud

temma sest muud, kui wõttis agga kätte,
ja läks senna kohta, kus ta olli kuulnud,
rahwas pöörwad. Range külm olli se
kord — sest ei wöind temma muud kui
agga talwel minna — ja senna kohta olli
ühheksa pennikoorma maad. Sai agga
senna sanud, kohhe siis rägiti temmale
ühhest õppetajast, kes Jummalat tundis.
Mees wõttis kätte temma jure minnema,
ja ütles temma wasto: Ollen seia male
tulnud, et tahhan Jummalat pole pöörda;
sest ei sa minna muido mitte õntsaks.
Meie kohhal, ei pöra seal ükski. Keif
ellame meie agga jummalafartmata ello,
ja ei woi meie mitte õntsaks sada.
Ma siis pallusin Jummalat, mind pöör-
da, ehk ma kül kirjagi ei moista.

Õppetaja nimmetas temmale nüüd keif
Piibli sannad, mis pattustpöörmis-
se peäle juhhatawad. Ta ütles temmale:
Pallu ennesele omma pattude tundmist,

sest ei woi sa muido mitte diete kahhet:
seda, egga Jesust iggatseda. Sest, kes
omma hinge haigust ei tunne, ei olle tem-
mal arsti tarwis. Agga ärra arwa mitte,
et sul tarwis, kauni ja illusa sannaga
Jummalale räkida. Otsenenda kui laps
omma isfaga rägib, keik mis ta ommas
süddames mõtleb, ja ei holi sannast,
woid ka sinna omma Jummalaga kõn-
nelda, ja kui so palluminne on tõssine,
ei jätta Jummal siud siis mitte kuulmata.
Jummal wõttab sulle siis sedda ellawat
usko omma Poia Jesusse Kristusse sisse
anda, ja pattude andeksandmist temma
werre sees, ja pattude andeksandmis-
säbbi, süddame rahho, biget armastust
Jummala ja innimeste wasto, ka biget
wihha keige patto, keige kurja wasto,
ja sedda joudo diete ja hästi ellada Temma
ja innimeste ees.

Karjane panni õppetust sure hõlega

tähhele, ja kui õppetaja teisel päwal
kõggodussele jutlust ütles, siis olli karjane
ka kirrikus, ehk temma kurja ilma pär-
rast, küll kõhhe olli tahtnud koio minna,
kui temma õppetajaga sai räkitud. Ja
kui ta kirrikust wälja tuli, siis ütles
temma: Ep olle minna seddasuggust jut-
lust ei ellades weel kuulnud, ja imme ässi,
et siin weel ennam rahwas ei pödra. Sest,
ehk küll mo pattud mind waewawad, siiski
tean nüüd, ja ollen julge selle peäle, et
Jummal mulle andeks on annud. Mo
südda on rahho ning rõmo nüüd täis.
Palludes ollen Jummal armust ni paljo
tunda jo sanud, et ei woi ma sedda ärra-
räkida. Ei tahha ma ial melega nüüd
ennam patto tehha, ja surma ei karda
ma ennam; sest tean nüüd, et õntsaste
ma surren. Oh, püan nüüd ramato
luggemist agga kätte, et pühha kirja om-
ma hinge käsusk diete woin prüfida.

Kohhe lāks, ja pallus kirja tāhhed enne-
sele nāidata, ja monne pāwa pārrast oškas
temma jo monned sannad luggeda, ja
lāks nūūd rōmoga omma kōio.

Kui Jēsand Onnisteggia tunneb, et
ūks hing Temma armo kutsmissese tah;
hab truiks jāda, kohhe Temma siis teab
ka tōssise meleparrandamissese tedda
juhhatada. Sepārrast, armas hing!
olled sa alles ārrarikmissese ning patto pim-
medusse sees; siis arwa sedda omma en-
nese sūuks. Kui mitto kord ep olle Jē-
sand so hinge mitte wahhest jo ligutanud,
ja omma onnistussele sind pūūdnu; ag-
ga sinna ep olle sest holind, egga luggu
sest piddanud. Wōtta Jēsanda kutsmist
nūūdki weel kuulda. Kūliab Temma
sust nūūdki weel woib tehha omma au ja
omma armo kitust. Oh, kui hea ja

wāgga armas saaks sul Jēsusse jures
ollema! Agga kui pahha ja wāgga on-
neto ašsi, kui sa omma pimmedusse siisse
jāād, ja nisugguseks, kui sa tānnini
olled olnud! —

~~~~~

Woib ka parramaks sada.

Uks jummalakartlik naene olli omma
mehhega, ommas abbiellus, wāgga ūhhes
nouus. Mees surri ārra, ja naene lāks
teisele mehhele. Agga ei sallind teine mees
temma jummalakartust ei paigast mitte.
Ei annud temma talle pūhhapāwal aega
luggeda, muud kui piddi agga omblema
ja ridid wāljapappima; sest mees olli ni-
suggune, kes ei arwa ennast lābbi sawad,
kui pūhhapāwa ihho ja hinge rahho pā-
waks petakse. Mehhe wiis sai naesel

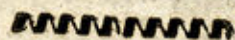
wägga raskeks, ja temma pallus Jummalat, et Ta piddi ta eest seisma, ja tedda aitma, omma mehhega läbbi sawad; ja pango Jummal temma peäle, mis tahhes; temma lubbas keik tännoga wasto wotta Ta käest, ja hea melega kanda, ja olgo ka waesus ja kibbe hädda. Alega möda olli mees kül nattoke pehmem ta wasto, agga ep olnud sest asja. Siis äppardas Jummal nende wilja ärra, ja neile tulli kitsas kätte. Mehhel olli se wägga raske. Agga naene jäi rahhule. Ühhel päwal ütles temma mehhe wasto: Se kiusatus on Jummalast. Nüüd, et meil hädda ja nappus kä, ja et ep olle paljo teggemist, on mul hargipawal aega kül, õmbleda, woin siis pühhapäwa keelmata nüüd piddada. Mees nüüd hakkas mõtlema, ja omma õnnistust noudma. Ja Jummal õnnistamine tulli neile jälle, ja Temma andis neile ta, keikist kül.

Oh kui mõnnus asfi woiks abbiello kül olla, hinged Jesussega ühhendada, kedda Jummal ühte pannud. Agga paljo need kül on, kes sawad kaebada, et abbiello neile hukkatusse teeks on sanud, ja aina nende ennese süüst. Oh, peaksid ommeti keik abbiello rahwas mõtlema, et Jummal neid ühte on pannud, et nemmad teine teisega taewa teed peawad kaima; et teine ei keelgo teist. Sest hirmus asfi saab se ollema, kui abbiello rahwast, Jummal kochto ees, wahhest teine teisest lahutakse, ja üks saab taewa, agga teine jälle pörge sadetud. Agga se, kedda Jesus on ärratand, olgo mees ehk naene; temma wõtko sepärrast kedda head teed julgeste kaima, ja jägo kül teine taast mahha. Küllab Jõsand isse nou kül leiab, tedda keige eest wariule hoida, mis tedda woib keelda, kui ta Temma armastusse sisse agga jääb.

Isa saab omma pissokesse lapse lääbi hääbisse.

Ühhe isa sõbber tulli sõbra kahheksa aastase
poialest waatma, kes olli rouges maas. Sai
agga tulnud, siis ka isa astus tuppa. Tem-
ma olli wäljalt tulnud, ja kitis sõbrale, et
keik willi on sekord paks ja wägga kanna, ja
ei woi sedda parramat ollage. Laps kulis
peält, ja ütles siis issa wasto: Ja sedda
Jummalat ei peaks minna auustama; ei
peaks Temma armo mitte sureks kiitma?
Temma peaks hiiudma; ja minna ei
peaks mitte kuulma; ei peaks sedda
teed kaima, mis Temma mind juh-
hatab? — Need sannad ligutasi issa süd-
dant kangeste, hakkas omma süddant mõtle-
ma, ja ärkas ommast patto unnest. Agga
poeg kaswis tarkuskes ning armus.

Kui mitto lord ei woiks kül wannemad
ommast lastest oppida, kui nemmad ommad
lapsed warra jo õppetusse alla annaksid! Agga
kui mittoford ei õppi lapsed omma esimest
patto, parrago Jummal, omma wannemate
käest! Oh, hädda neile, kelle läbbi lapsos-
ke hukka saab!

Üks tallopoeg ärkas.

Üks tallopoeg, kes jummalafartmata ello ju-
geste olli ellanud, hakkas omma pattude pär-
rast kurwaks sama. Agga ep olnud sedda kau-
aks: Temma agga wõttis omma süddame tun-
nistusse wasto seista, ja ellas omma patto
ello, nenda kui enne. Agga kui ta üksford
metsa sai lainud ja ühhe pu sai mahharai-
unud, siis tulli se Piiblisalm temma mele:
„Agga kirwes seisab ka jo pude jure külges;

sepärrast igga pu, mis head wilja ei kähna,
raiatakse mahha, ja wissatakse tullesse.
Matt. 3, 10. Luk. 3, 9. Siis ta mõles:
Minna ka oden nisugane pu, üks Jummalas
kattmata, kes on iggawesse hukatusse wäärt.
Ja ei läind se mõtte temma melest mitte ennam
ära, ja temma südda tunnistas temmale teit
ta pattud ni selgeste ülles, et ta omma õnnis
tusse eest, sure hõlega murret hakkas kandma.
Temma põris omma Jummalas pole, ja ellas
jummalas kartusse sees omma ello oisani.

Sinna, kes sa sedda loed, arwa kohhe sedda
salmi ennese peäle, ja anna ennast omma On
nisteggia armust ka ühheks heaks puuks tehja.

~~~~~